

Konkurrensneutralitet utvecklar både offentlig sektor och näringsliv

SNEDVRIDANDE KONKURRENS - CHECKLISTA

Nedanstående frågor är centrala vid bedömningen om en offentlig säljverksamhet kan förbjudas med tillämpning av konfliktlösningsregeln.

I det fall Stockholms tingsrätt eller Marknadsdomstolen har meddelat förbud för en verksamhet kan en annan snarlik verksamhet förbjudas, under förutsättning att verksamheten väsentligen överensstämmer med den förbjudna. Domstolen kan dock göra olika bedömningar om förutsättningarna på den relevanta marknaden skiljer sig åt.

Vid jakande svar på nedanstående frågor kan förutsättningar finnas för domstol att meddela förbud.

- Är det en offentlig aktör?
Stat, landsting, kommun eller juridisk person där stat, landsting eller kommun har ett direkt eller indirekt dominerande inflytande genom ägarskap, finansiell medverkan, gällande regler eller på annat sätt.
- Är det en säljverksamhet?
Verksamhet av ekonomisk eller kommersiell natur. Exempelvis försäljning av varor och tjänster och andra nyttigheter. Till säljverksamhet får även räknas andra utbudsverksamheter, t.ex. uthyrning. (Myndighetsutövning omfattas inte.)
- Är verksamheten eller förfarandet konkurrensnedvridande?
Ovanstående snedvrider eller hämmar förutsättningarna för en effektiv konkurrens på marknaden eller är ägnat att snedvrida eller hämma förekomsten eller utvecklingen av en sådan konkurrens. Vid prövning undersöks om beteendet på den relevanta marknaden skadar drivkrafterna till konkurrens samt mekanismerna på marknadsplatsen på lång sikt. (Notera att statliga myndigheters verksamhet inte kan förbjudas, däremot kan förfaranden inom dessa förbjudas).
- Verksamheten eller förfarandet strider mot lag?
Befogenheter och kompetens framgår bland annat av kommunallagen, lagen om vissa kommunala befogenheter, annan speciallagstiftning och rättspraxis. (Rättspraxis har bland annat godkänt att följande hör till det offentliga kompetensområdet: försörjning med bostäder, energi, kollektivtrafik, uppförande av idrottsanläggningar, vissa fritids- och nöjesanläggningar, parkeringsanläggningar, hamnar, flygplatser samt byggnader som inrymmer bostäder, saluhallar, slakthus och biografier. Även viss överskotts försäljning kan tillåtas under förutsättning att det är av tillfällig natur, har en liten andel av totalvolymen och är förenad med en snabb intern efterfrågeminskning; några permanenta överskott accepteras inte).
- Verksamheten eller förfarandet är inte försvarbart ur allmän synpunkt, då intresset kan tillgodoses på annat sätt?
Vid prövning av "försvarbart från allmän synpunkt" beaktas andra allmänna intressen än konkurrensintresset som kan uppväga den konkurrensnedvridning beteendet kan ge upphov till. Endast externa motiv får beaktas, det vill säga det allmännas behov. Om det finns andra möjligheter att tillgodose det allmänna intresset kan det aktuella beteendet inte anses försvarbart från allmän synpunkt.

Vill Du veta mer?

På vår hemsida www.svensktnaringsliv.se finns mer information om den nya konkurrenslagen, t ex bakgrundinformation om lagen, tips till företagare som upplever sig drabbade samt rekommendationer till kommunerna.

Kontaktperson: Birgitta Laurent,
birgitta.laurent@svensktnaringsliv.se,
tfn 08- 55 34 31 42